

Mezinárodní standardy účetního výkaznictví

[Charakteristika předmětu]

- **Harmonizace účetnictví.**
- **Direktiva EU, Mezinárodní standardy účetního výkaznictví.**

Požadavky na ukončení předmětu

- 50 % účast.
- Prezentace (jedna povinná + další, při nesplnění povinné prezentace odpočet 10 bodů ze zápočtového testu, za každou další nepovinnou připočteno 5 bodů k závěrečnému testu, maximálně 10 bodů, pouze u řádného termínu zkoušky).
- Průběžný test (60% úspěšnost).
- Zkouška
  - Písemná, teoretická a praktická část (příklady).

[Literatura - základní]

- Hýblová, E., Svoboda, P. Mezinárodní standardy účetního výkaznictví. Skripta MU Brno. 2016.
- Hýblová, E. Mezinárodní účetnictví – pracovní sešit 2014.
- **SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2013/34/EU ze dne 26. června 2013 o ročních účetních závěrkách, konsolidovaných účetních závěrkách a souvisejících zprávách některých forem podniků, o změně směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/43/ES a o zrušení směrnic Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS (dokument přístupný ve studijních materiálech v ISU)**

[Literatura - doplňující]

- Krupová, L. IFRS, Mezinárodní standardy účetního výkaznictví. Aplikace v podnikové praxi. Vox, Praha. ISBN 978-80-86324-76-0
- Šrámková, Janoušková. *Mezinárodní standardy účetního výkaznictví, praktické aplikace*. Institut svazu účetních, Praha. 2004. ISBN 80-86716-09-0
- Bohušová, H. Harmonizace účetnictví a aplikace IAS/IFRS. ASPI 2008. ISBN 978-80-7357-366-9
- *Mezinárodní standardy účetního výkaznictví (IFRS) 2005*. Svaz účetních Praha. 2006 (Český překlad IFRS)

[**www.stránky**]

- www.iasb.org
- www.pwc.cz
- www.iasplus.com
- www.mfcr.cz

[Přednášky]

- Úvod, harmonizace účetnictví, Mezinárodní standardy účetního výkaznictví, Koncepční rámec.
- IAS 1 – Presentace účetní závěrky.
- IAS 8 - Účetní pravidla, změny v účetních odhadech a chyby.
- IFRS 1 – první aplikace IFRS.
- IAS 7 – Výkaz cash flow.
- IAS 16 – Pozemky, budovy, zařízení.
- IAS 40 – Investice do nemovitostí.
- IAS 38 - Dlouhodobý nehmotný majetek.
- IAS 17 – Leasingy.
- IAS 36 - Snížení hodnoty aktiv.
- IAS 18 – Výnosy.
- IFRS 15 Výnosy ze smluv se zákazníky.
- IAS 2 - Zásoby.
- IAS 37 - Rezervy , závazky.
- Peníze, pohledávky, finanční majetek.
- IAS 12 - Daně ze zisku, odložená daň.
- IAS 21 – Důsledky změn směnných kurzů cizích měn.

[Semináře]

- Úvodní seminář, organizační záležitosti, opakování, směrnice EU o účetních závěrkách.
- Koncepční rámec IAS.
- Sestavování účetní závěrky – IAS 1 – Sestavování a zveřejňování účetní závěrky, IAS 8 - Účetní pravidla, změny v účetních odhadech a chyby, IFRS 1 – první aplikace IFRS, IAS 7 – Výkaz cash flow.
- Dlouhodobý majetek – IAS 16 – Pozemky, budovy, zařízení, IAS 40 – Investice do nemovitostí.
- Dlouhodobý nehmotný majetek – IAS 38, Snížení hodnoty aktiv - IAS 36.
- Kontrolní test (opakování české legislativy a směrnice EU).
- Leasingy IAS 17.
- Zásoby – IAS 2, Závazky, rezervy – IAS 37.
- Peníze, pohledávky, finanční majetek.
- Náklady a výnosy – IAS 18 – Výnosy (IFRS 15) , Odložená daň – IAS 12.
- Postupy při přepočtu cizí měny – IAS 21 – Důsledky změn směnných kurzů cizích měn.
- IAS 20 – Účtování státních dotací a zveřejňování státní podpory; Výpůjční náklady – IAS 23.
- Případová studie převodu na IFRS.

[Průběžný test]

- V 5 týdnu semestru (17. – 21. 10. 2016)
- Kapitola 1 Harmonizace v EU (pracovní sešit)
- Příloha 3 Opakování (pracovní sešit)
- Kapitola 1 Regulace a harmonizace účetnictví (skripta)
- SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2013/34/EU ze dne 26. června 2013 (Úvodní zdůvodnění, Kapitola 1, Oblast působnosti, definice, kategorie podniků a skupin. Kapitola 2, Obecná ustanovení a obecné zásady. Kapitola 3, Rozvaha a výsledovka, Přílohy III – VI.)

ÚVOD DO HARMONIZACE ÚČETNICTVÍ

Cíl účetnictví

- **ZÍSKÁVÁNÍ, TŘÍDĚNÍ A VYHODNOCOVÁNÍ INFORMACÍ**
- 1) Soustava účetních záznamů (*zákon o účetnictví*)
- 2) Účetnictví je servisní činnost. Jeho funkcí je zajišťovat o ekonomické entitě kvantitativní informace primárně finanční povahy, které jsou užitečné pro rozhodování v oblasti ekonomiky (*Americký institut certifikovaných účetních ve formě standardu*)
- 3) Je vědou o sběru, záznamu, klasifikaci, sumarizaci, interpretaci finančních a jim obdobných dat takovým způsobem, aby mohla být činěna podnikatelská rozhodnutí. Je jazykem podnikatelské komunikace.
- 4) Účetnictví se zabývá kvantifikací ekonomických jevů v peněžním vyjádření s cílem shromažďovat, zaznamenávat, oceňovat a sdělovat výsledky minulých událostí a napomoci rozhodování
- (*3/4 Slovník účetních výrazů, vydaný Institutem účetních znalců Anglie a Walesu*)

[Regulace a harmonizace]

- **Regulace**
- **Regulace v ČR.**
- **Co je harmonizace?**

[Harmonizace]

**Mezinárodní regulace, sladění národních
úprav účetnictví, napomáhající k zajištění
vyšší srovnatelnosti účetních závěrek.
Nejde o sjednocení, o shodu, pouze o
sladění vnitřní logiky.**

[Směry harmonizace]

- **EU – SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2013/34/EU ze dne 26. června 2013 (nahradí 4, 7, 8 direktivu), povinnost členských států aplikovat do národní legislativy 7/2015)**
- **Mezinárodní účetní standardy (IFRS) od 1.1.2005 pro firmy kotované na burze (zákon 563/1991 Sb., v aktuálním znění, § 19, odst. 9 – “...účetní jednotky, které jsou obchodní společnosti a které jsou emitentem cenných papírů registrovaných na regulovaném trhu cenných papírů v členských státech EU, použijí pro účtování a sestavení účetní závěrky Mezinárodní účetní standardy...“)**
- **Světová harmonizace IAS/IFRS & US GAAP**
(Generally Accepted Accounting Principles, Mládek , R.: Světové účetnictví).

www.us-gaap.cz. www.a-is-a.cz)

[Směrnice EU]

- Úvodní zdůvodnění
- Kapitola 1, Oblast působnosti, definice, kategorie podniků a skupin.
- Kapitola 2, Obecná ustanovení a obecné zásady.
- Kapitola 3, Rozvaha a výsledovka.
- Kapitola 4, Příloha k účetní závěrce.
- Kapitola 5, Zpráva vedení podniku.
- Kapitola 6, Konsolidované účetní závěrky a zprávy.
- Kapitola 7, Zveřejňování.
- Kapitola 8, Audit.
- Kapitola 9, Osvobození a omezení týkající se osvobození.
- Kapitola 10, Zpráva o platbách vládám.
- Kapitola 11, Závěrečná ustanovení
- Přílohy III, IV, V, VI

[Novela zákona o účetnictví od 1.1.2016]

- Důsledek zavedení směrnice 2013/34/EU do národní legislativy
- Hlavní změny:
  - Zavedení zjednodušeného režimu pro malé a střední podniky.
  - Zrušení vykázání zřizovacích výdajů jako nehmotných aktiv.
  - Účtování aktivace a změn stavu výrobků do nákladů.
  - Zrušení mimořádné části výsledovky.
  - Změna struktury výkazů (hlavně výsledovka).

Mezinárodní standardy účetního výkaznictví

- Vydává Rada pro mezinárodní účetní standardy – International Accounting Standards Board.
- www.iasb.org.

[Je třeba rozlišit:]

- „Plné“ IFRS,
- IFRS pro malé a střední podniky.

[„Plné“ IFRS]

- **Mezinárodní účetní standardy = International Accounting Standards – IAS,**
- **Mezinárodní standardy účetního výkaznictví = International Financial Reporting Standards – IFRS.**

Standard pro malé a střední podniky

IFRS for Small and Medium-sized Enterprises, zveřejněn 7/2009

- **Standard pro malé a střední podniky, má být určen všem podnikům, které „nejsou zodpovědné vůči veřejnosti“, což jsou ty, které:**
  - nepřekládají svoji účetní závěrku komisi pro cenné papíry nebo jinému regulačnímu orgánu a nehodlají tak učinit,
  - nespravují aktiva široké skupiny klientů (jako např. banka nebo pojišťovna),
  - zveřejňují svoji účetní závěrku externím uživatelům.

[IAS/IFRS obsahují:]

- **Úvod a předmluva.**
- **Koncepční rámec.**
- **Standardy IAS/IFRS.**
- **Interpretace SIC (Standards Interpretations Committee) /IFRIC (International Financial Reporting Interpretations Committee).**

[Členění standardu]

- **Cíl standardu a rozsah působnosti.**
- **Definice pojmů.**
- **Způsoby oceňování.**
- **Kritéria pro rozpoznání (vykázání) položky v účetní závěrce.**
- **Požadavky na zveřejnění.**

Koncepční rámec

[**Koncepční rámec**]

- **Základní předpoklady.**
- **Kvalitativní vlastnosti účetní závěrky.**
- **Základní položky účetní závěrky.**
- **Podmínky zobrazení základních položek účetní závěrky.**
- **Oceňování základních položek účetní závěrky.**
- **Pojetí vlastního kapitálu a jeho zachování.**

[Složky závěrky]

- Výkaz o finanční pozici ke konci období (rozvaha).
- Výkaz o úplném výsledku za období (výsledovka).
- Výkaz o peněžních tocích za období.
- Výkaz změn vlastního kapitálu za období.
- Příloha obsahující přehled významných účetních politik a další vysvětlující poznámky.

[Uživatelé účetních informací]

- Zaměstnanci.
- Poskytovatelé finančního kapitálu.
- Dodavatelé.
- Zákazníci.
- Vláda.
- Veřejnost.

[Cíl účetní závěrky]

**Poskytovat informace o finanční pozici, výkonnosti
a změnách ve finanční pozici podniku.**

[Základní předpoklady]

Akruální princip

Předpoklad trvání podniku

[Kvalitativní charakteristiky]

- rysy, které činí položky účetní závěrky užitečné pro uživatele:
- srozumitelnost,
- relevance,
- spolehlivost,
- srovnatelnost.

Základní položky účetní závěrky

Aktiva, dluhy, náklady, výnosy, zisk, vlastní kapitál.

[Aktiva]

Představují pro účetní jednotku budoucí ekonomický prospěch, mají schopnost přispět v budoucnu přímo nebo nepřímo k přírůstku finančních prostředků podniku, jsou výsledkem minulých transakcí, není důležité mít vlastnické právo k aktivu, ale mít pod kontrolou užitek, který aktivum přináší.

Podmínky zobrazení

jistota budoucího ekonomického užitku

spolehlivost jeho ocenění

[Dluhy]

Současná povinnost podniku, která vznikla jako důsledek minulých událostí a která naopak v budoucnu vyvolá odliv ekonomických užitků.

Podmínky zobrazení

**dostatečná pravděpodobnost budoucího odlivu ekonomických prostředků
spolehlivost jeho ocenění**

[Vlastní kapitál]

Zbytkový podíl na aktivech podniku po odečtení dluhů.

[Zisk

]

Měřítko výkonnosti.

[Výnosy]

Zvýšení ekonomického užitku, které se projeví buď zvýšením aktiv nebo snížením dluhů, k němuž došlo v průběhu účetního období a které vede ke zvýšení vlastního kapitálu jiným způsobem než vkladem vlastníků.

Podmínky zobrazení

spolehlivost měření

dostatečný stupeň jistoty

$$\text{VÝNOSY} = \text{TRŽBY} + \text{PŘÍRŮSTKY}$$
$$(\text{INCOME} = \text{REVENUES} + \text{GAINS})$$

[Náklady]

Snížení ekonomického užitku, které se projeví buď snížením budoucí užitečnosti aktiv nebo nárůstem dluhů, k němuž došlo v průběhu účetního období a které se projeví snížením vlastního kapitálu jiným způsobem než odčerpáním vlastníky.

Podmínky zobrazení

spolehlivost měření

$$\begin{aligned} \text{NÁKLADY} &= \text{NÁKLADY} + \text{ÚBYTKY} \\ (\text{EXPENSES} &= \text{EXPENSES} + \text{LOSSES}) \end{aligned}$$

[Oceňování prvků účetní závěrky]

- **Historické náklady.**
- **Běžná cena.**
- **Realizovatelná hodnota.**
- **Současná hodnota.**

[Historické náklady]

Aktiva

Ocenění na úrovni peněz, nebo peněžních ekvivalentů nebo v přiměřené hodnotě, kterou by bylo potřeba vynaložit na jejich získání v době jejich pořízení.

Závazky

Na úrovni příjmů, které by bylo možno získat směnou při postoupení závazků nebo na úrovni peněz, kterou bude třeba vynaložit na úhradu závazků z běžného podnikání.

[Běžná cena]

Aktiva

Na úrovni peněz nebo ekvivalentů, které by bylo nutno zaplatit, jestliže by se stejné nebo obdobné aktivum pořizovalo v současné době.

Závazky

V nediskontované částce peněz vynaložených k zaplacení v současné době.

Realizovatelná hodnota (vypořádací)

Aktiva

Na úrovni peněz, které by bylo možno získat jejich prodejem při běžném vyřazení.

Závazky

Ve vypořádacích hodnotách, v nediskontované úrovni peněz nebo ekvivalentů, které bude třeba zaplatit při úhradě závazků v běžném podnikání.

[Současná hodnota]

Aktiva

Současná diskontovaná hodnota

budoucích čistých přítoků peněz, které se očekávají, že je položka bude vytvářet v podnikání.

Závazky

V současné diskontované hodnotě

budoucích čistých odtoků peněz, které se očekávají, že budou nutné k vypořádání závazků v běžném podnikání.

[Současná hodnota]

- Současnou hodnotu vypočítáme podle vzorce:

$$\sum_{t=1}^n \frac{P}{(1+i)^t}$$

- **P** – jednotlivé splátky
- **i** – úroková míra
- **n** – počet diskontovaných splátek

[Příklad 1]

Podnik koupil 1.1. roku 1 majetek za 500. Majetek se bude splácet 3 roky, vždy k 31.12. V rovnoměrných splátkách v hodnotě 201, úrok 10%. Rozvrhněte úrok metodou efektivní úrokové míry:

Rok (k 31.12.)	Splátka	Úroková míra	Dluh na začátku období	Úrok	Snížení dluhu
1.	201	10%			
2.	201	10%			
3.	201	10%			

[Příklad 2]

- Účetní jednotka zakoupila dlouhodobý majetek, závazek v hodnotě 3000 bude splatný za dva roky. Úroková míra je 6%.

[Reálná hodnota (IFRS 13)]

- Reálná hodnota je cena, která by byla získána z prodeje aktiva nebo zaplacená za převzetí závazku v rámci řádné transakce mezi účastníky trhu ke dni ocenění.
- Získána na hlavním (nebo nejvýhodnějším) trhu ke dni ocenění za obvyklých tržních podmínek (tj. výstupní cena), bez ohledu na to, zda je přímo pozorovatelná, nebo odhadnuta za použití jiné techniky oceňování.
  - Hlavní trh je trh s největším objemem a úrovní aktivity pro aktivum či závazek.
  - Nejvýhodnější trh - trh, který maximalizuje částku, která by byla získána za prodej aktiva, nebo minimalizuje částku, která by byla zaplacená za převod závazku, po zohlednění transakčních nákladů a nákladů na dopravu.

[Pojetí a uchování kapitálu]

STANOVUJE CÍL, KTERÝ MÁ BÝT DOSAŽEN PŘI VYJÁDŘENÍ ZISKU

- **Uchování finančního kapitálu:**
  - nominálně,
  - v jednotkách stálé kupní síly.
- **Uchování produkčního kapitálu.**